

Giriş

"Kurban" kelimesinin sözlük anlamı " yakınlık "tır. Dini bir kavram olarak ise kurban," Yüce Allah'a yakınlık için belirli günlerde belirli kimseler tarafından kesilmesi istenen belli hayvanlar " demektir.

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de(Saffat Sûresi/102-108 ayetler) Hz. İsmail (A.S.)'ın kurban etmekle imtihan edildiği haber verilmektedir.

Bilindiği gibi Hz. İbrahim (A.S.), oğlunun kurban edilmesinin istendiği bir rüya görmüştü.peygamberlerin rüyaları da vahiy olduğu için, Hz.İbrahim kendisine bu emrin Yüce Allah tarafından verildiğini biliyordu.

Bir taraftan ilahi irade, diğer taraftan biricik evlat. Ancak ferman Yüce Allah'tan geliyordu ve O'nun emrine boyun eğmekte zerre kadar tereddüt göstermek bir peygamber için söz konusu değildi.

Hz. İbrahim (A.S.), ilahi iradeye tereddütsüz boyun eğdi ve oğlu yürüme çağına geldiğinde durumu kendisine bildirdi. İleride babası gibi peygamberlik şerefine nail olacak olan Hz. İsmail (A.S.), bu payeye layık olduğunu daha o zaman gösterdi ve " Babacığım, sana emredilene yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın " diyerek boyun eğmekten yana tercihini ortaya koydu.

Olayın devamını biliyorsunuz.baba oğul o iki büyük insan,iki büyük peygamber,ilahi imtihanı kazandılar.yüce Allah, Hz. İsmail (A.S.)'ın yerine kurban edilmek üzere bir kurbanlık gönderdi ve böylece Hz. İbrahim (A.S.)'ın adı ile birlikte kurban ibadeti de devam edip bize kadar geldi.

Bu olayda biz Müslümanlar için son derece önemli dersler vardır.büyük şair necip fazıl merhumun dediği gibi:

"Bu kapıdan kol ve kanat kırılmadan geçilmez,
Eşten dosttan sevgiliden ayrılmadan geçilmez
Eti zehir, yağı zehir, balı zehir dünyada;
Bütün fani lezzetlere darılmadan geçilmez."

Evet, bu dünya öyle bir imtihan yeri ki, bazen malımızla bazen canımızla bazen de sevdiğimizle deniyoruz.iman iddiamızın samimiyetini ortaya koymamız,bu ciddi imtihandan başarıyla geçmemize bağlı.

Nitekim yüce yaratıcımız, "Andolsun biz sizi biraz korku, biraz açlık, mallardan canlardan ve mahsullerden biraz eksiltme ile imtihan edeceğiz. Sabredenleri müjdele." (Bakara Sûresi a.155) buyurmak sûretiyle bu noktayı vurgulamaktadır.

Hz. İsmail (A.S.)'ın kurban edilişi olayında, Hz. İbrahim (A.S.)'ın yüce Allah'ın emrini yerine getirmek için biricik oğlunu feda etmekte en küçük bir tereddüt göstermemesi ve Hz.İsmail (A.S.)'ın bu ilahi imtihan karşısında metanet ve teslimiyetin en muhteşem örneğini vermesi,bizim için son derece çarpıcı tablolardır.

Yine yüce kitabımızda Kevser sûresinde Resul-i Ekrem (A.S.) efendimize hitaben "Biz sana Kevser'i verdik. Öyleyse sende Rabbin için namaz kıl ve kurban kes." buyrulur.

Gerek Hz.İsmail (A.S.)'ın kıssasında gerekse Kevser sûresinde bize verilen mesaj şudur: Mümin ,Yüce Allah için,O'nun rızasını elde etmek için yaşar. Müminin hayatının temel anlamı budur.

Hayatı bu gaye doğrultusunda yaşamının yolu ise İslam'ın emir ve yasaklarına titizlikle riayet etmekten

geçer. İslam "teslim olmak "demektir; Kur'an ve Sünnetin belirlediği istikamette sapmadan, yalpalamadan yürümek, Allah ve Resulü'nün bizden istediklerini Hz. İsmail (A.S.) teslimiyetinde yerine getirmek.

Nitekim Resul-i Ekrem (A.S.)efendimiz En'am Sûresi'nin 161-162.ayetlerinde şöyle demekle emir olunmuştur: "Muhakkak ki benim namazım, diğer ibadetlerim, hayatım ve ölümüm Alemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun ortağı yoktur. Ben bununla emrolundum ve ben Müslümanların ilkiyim."

O'nun ümmeti olarak bizim anlayışımızda bu olmalıdır. Namazı ve diğer ibadetleri nasıl sadece Yüce Allah için yerine getiriyorsak, hayatımızın ve ölümümüzün de Yüce Allah için olduğunu söyleyebilmeliyiz. Ve bütün benliğimizle diyebilmeliyiz ki: "Biz Allah için varız ve yine O'na döneceğiz."

İşte kurban ibadeti, biz Müslümanların hayatı Allah için yaşama azmi ve gayretinde olduğumuzu gösteren bir sembol, bir işaret olması dolayısıyla son derece önemlidir.

Kurban kesen kimse adeta şöyle demiş olmaktadır: Ya Rabbi! Senin yolunda, senin rızanı kazanmak uğruna maldan-mülkten, sevdiklerimden ve hatta canımdan geçmeye hazırım. İşte bu kurbanı benim bu imanımın ve teslimiyetimin bir simgesi olarak yine senin adıyla kesiyorum. Bu kurbanın toprağa dökülen kanı, sana verdiğim sözde, imanımda ve ihlasımda bütün benliğimle sabit-kadem olduğumun imzası ve tasdikidir. Kabul eyle ve beni bu yolda daim eyle.

Kurban ibadeti hayatımızda öyle merkezi bir yer tuttuğuna göre ,onu yanlışlıktan ve kusurdan uzak, titiz bir şekilde yerine getirmenin önemi kendiliğinden anlaşılmaktadır.

Emin adak olarak hazırladığımız bu kitapçık ile kurban ibadetini bir "ahid tazeleme" şuuruyla yerine getirme azminde olan kıymetli okuyucularımızın konuyla ilgili bilgilerini tazelemeyi gaye edindik. Namazınız, diğer ibadetleriniz, hayatınız ve ölümünüz, Alemlerin Rabbi olan Allah için olsun.

Efendimiz (A.S.)'ın şu sözüne kulak verelim:

"İnsanoğlu kurban bayramında (farz namazları dışında) Allah katında kan akıtmaktan daha sevimli hiçbir amel işleyemez. Şüphesiz o (kesilen kurban) kıyamet günü boynuzları, tırnakları ve kıllarıyla (Allah huzuruna) gelir. (Kurban) daha kanı yere düşmeden önce Allah katında kabul olunur. Artık (sevabı böyle olunca) gönülleriniz kurban (kesme sebebi) ile(sıkıntıda değil) hoş olsun."

Bayram Namazı

Bayram namazı iki rekat olup vacip bir namazdır. Cemaatle kılınır. Birinci rekatta Sübhaneke'den sonra 3 tekbir alınır. İlk ikisinde eller kulaklara kadar kaldırıldıktan sonra yana bırakılır. Üçüncüsünde ise eller bağlanır.

İkinci rekatta ise zamm-i sûreden sonra 4 tekbir alınır. Üçüncüde de eller yanlara salınır. Dördüncü tekbirde ise eller kulaklara götürülmeden rükua gidilir. Diğer kısımlar aynen iki rekatlı namazlar gibidir.

Cemaatle kılınan namazlarda cemaat Sübhanekeyi, ruku ve secdelerdeki tesbihleri, oturduğunda da Ettehiyyatu, Salli ve Barik dualarını kendi okur. Diğer sûre ve duaları okumaz. Sadece imamı dinler.

Fakir Kurban Kesmek İsterse

Fakir fakat, kurbanın sevabından mahrum olmak istemeyen bir kimsenin, cüssesi küçük, zayıf veya biraz kusurlu kurban kesmesi caizdir. Çünkü fakirin kurban kesmesi nafil ibadettir.

Kasabın Ücreti

Kurbanın hiçbir azası (eti, sütü, postu, yünleri) satılmaz ve bir menfaat karşılığı bir kimseye verilemez. Eğer satıldı veya menfaat karşılığı bir kimseye verilir de, verilmesinin caiz olmadığı sonradan öğrenildi ise, verilenin kıymeti sadaka olarak dağıtılır. Bazı kimselerin kurbanın derisini kasaba ücret karşılığı vermeleri yanlıştır. Eğer kasap tutulacaksa kasap ücreti ayrıca verilmelidir.

Kurban Kesemeyenler

Fakir olup ta kurban kesemeyenler için İslam büyükleri 6 rekat bir nafil namaz kılarak Cenab-ı Hakk'a iltica etmelerini tavsiye etmişlerdir. Niyeti şöyledir: "Ya Rabbi! Aciz kulun kurban kesemedi. Kurban yerine şu vücudumu huzurunda yere sererek kurban ediyorum. Beni de kurban kesenler meyanına kabul eyle" denir. İki rekatta bir selam verilir.

Kurban Olabilecek Hayvanlar

En faziletli kurban kusursuz ve güzel olandır. Şaşı, biraz topal, uyuz, deli, doğuştan boynuzsuz, yahut boynuzluda, boynuzunun azı kırık, kulakları delik veya yarık, kulaklarının ucu kesik, dişlerinin azı düşmüş çoğu ağızda, cinsel organı bulunmayan ve burulmuş hayvanları kurban olarak kesmekte beis yoktur. Yani bu tür hayvanlar kurban olarak kesilebilir.

Kurbanda Vekalet

En faziletli kişinin kendi kurbanını kendisinin kesmesidir. Gücü yetmiyorsa bir başkasına vekalet verip kestirebilir. Kesmek için vekil tayin ettiği kimseyi tanıması ve gerçekten Müslüman olduğunu bilmesi şarttır. İnanıcı bozuk veya gayri müslime kurban kestirilmez.

90 km veya daha fazla bir yere yolculuğa çıkan bir kimse seferidir. Bu kimse kurbanın faziletinden mahrum kalmamak için bir kişiye vekalet verir ve kurbanını kestirir. Yine bir kimsenin yaşadığı şehir veya memlekette kurban kesmesine mani olunuyorsa bu kimsede başka yerde birini vekil tayin edip kurbanını kestirebilir.

Kurbanın Dinimizdeki Yeri

Kurban, vacip bir ibadettir. Hicretin ikinci yılında emredilmiştir. Müslüman'ı Allah'a yaklaştırır ve Allah'a bir nevi şükürdür. Pek çok kaza, bela ve hastalıklardan korunmaya vesiledir.

Kurban, kurban bayramının birinci günü bayram namazı vaktinden üçüncü günü akşamına kadar kesilebilir. Gece kesmek tenzihen mekruhtur. Zaruret olabilsen kesilebilir.

Murdar İliğinin Kesilmesi

Bazı kimseler hayvanın boynunu bir iki darbeye hemen koparıyorlar. Bu kesim şekli son derece yanlıştır. Önce boynun iki yanındaki kan damarları ile birlikte yemek ve nefes boruları kesilecek. Ve hayvanın kanı iyice boşalacak, hatta hayvan tamamen hareketsiz kaldıktan sonra boyun kemiği ve içindeki ilik kesilecektir. Sonra boyun kesilebilir. Kan iyice boşalıp hareket kesilmeden murdar iliğe bıçak vurmamak doğru değildir.

Niyet ve Kurban Duası

« - Ya Rabbi ! Niyet ettim kurban kesmeye. Benim şu vücudum çok kabahatler, çok günahlar işledi. Bu vücudu sana kurban etmem lazım. Lakin sen bunu haram kıldın. Bu günahkar, bu aciz vücuduma bedel olmak üzere senin rıza-i şerifin ve emri şerifin mucibince lutfettiğin bu kurbanı kesiyorum. » diye niyetten sonra üç defa « Allahü ekber, Allahü ekber la ilahe illallahü vallahü ekber, Allahü ekber ve lillahil hamd. Bismillahi Allahü ekber ! » der ve keser.

Kurbanın Yere Yatırılışı

Baş tarafı solumuza gelecek şekilde koç öne alınır. Kibleye karşı durulur. Bir elle hayvanın sol ön ayağı, bir elle de sol arka ayağı tutulur. Tutulan ayakları yerden keserken, hayvan hemen şiddetle yere düşmesini diye gövdesi dizlere bindirilerek hafifçe yere indirilir. Hayvan yere mutlaka eziyetsiz yatırılmalıdır. Sol arka ayak iki ön ayağın arasına konur. Arka ayağın tırnağı, ön ayakların dirseklerine kadar getirilir. Ve sonra canı acıtılmayacak şekilde bağlanır. Sol arka ayak serbest bırakılır. Kesildiği yerde biraz önce başka bir hayvan kesildi ise hayvanın gözlerini bağlamak güzel olur.

Sonradan Ortak

Bir kimse tek başına kesmek üzere aldığı kurbanı tek başına kesmesi lazımdır. Sonra fikrinden vazgeçip ortak alması mekruhtur. Ortaklardan aldığı parayı tasadduk etmesi en iyisidir.

Çocuklara Kurban

Bir ailede, kendine ait malı olan, zengin, fakat henüz ergenlik çağına girmemiş küçük çocuklar varsa bu çocukların kurban kesmeleri vacip değildir. Bu İmam Muhammed Hazretlerinin fetvasına göredir. İmam-ı Azam ile İmam Ebu Yusuf'un fetvasına göre ise, çocuk da olsa kendi malı olan zengin çocuğun kurban kesmesi veya kestirmesi vaciptir. Bir babanın, çocukları içinde kurban kesmesi menduptur. Çok büyük sevap ve faydaları vardır.

Akika Kurbanı

Yeni doğan çocuk için kesilen, bir şükür kurbanıdır. Erkek çocuklar için iki, kız çocuklar için bir kuran kesilir. Çocuğun doğumunun yedinci gününde hem kurban kesilir hem de çocuğun saçları kesilip tartılır, ağırlığına altın (veya o kıymette para) tasadduk edilir. Bu kurban ve tasadduk, çocuğun sıhhatli, kaza ve belalardan uzak olarak büyümesine vesiledir. Yedinci gün geçirilmişse; istenilen herhangi bir zamanda kesilebilir. Peygamber efendimiz: "Her çocuk, akika kurbanı karşılığı rehin olmuştur. (Doğumunun) 7.

günü ondan bedel olarak kurban kesilir, sağı tıraş edilir ve ismi konulur." Buyurmuşlardır. (İbni Mâce c.2, s.1057)

"Peygamber efendimiz, Hasan ve Hüseyin (R.A.)'nın dünyaya gelmelerinden dolayı birer koç akıka (kurbanı) kesmiş idi." (Ebu Davut, c.3, s.107)

Besmele

Besmeleyi sadece kurban sahibinin çekmesi yetmez. Bıçağı sürtenin de besmele çekmesi şarttır.

Bıçak çekilirken "Bismillah Allahü Ekber" denilir.

- "Ne lüzum var besmeleye" diye düşünerek besmele terk edilirse, kurbanın eti yenmez. Besmele, unutulmuş olarak çekilmediyse yenir. Bir bıçağı, kurbanın sahibi ve kasap birlikte tutsalar da biri besmeleyi kasten terk etse, yine o kurbanın eti yenmez. Kesiciye ve kesicilere çok dikkat etmek lazımdır. Kesicinin mutlaka Müslüman olması ve Müslümanlığının bilinmesi lazımdır.

Hacca Gidemeyenler

Bu günler aynı zamanda hac günleridir. Hacca gitmek isteyip de durumu müsait olmadığı için gidemeyenlere de yine İslam büyükleri arefe günü, öğle ile ikindi arasında iki rekat nafile namaz kılmalarını tavsiye etmişlerdir. Her rekatta (bilenler) 1 Fatiha, 3 Kafirun Sûresi (Kulya), 10 ihlas okunur. Şöyle niyet edilir: "Ya R abbi! şu saatlerde Arafat'taki kulların ruhları ile benim ruhumu da beraber kıl. Benim ilticamı da onların duasına ilhak eyle. Onlarla beraber, beni de affeyle" Namazdan sonra 70 istiğfar, 11 veya 70 tevhit, 3, 11 veya 70 tekbir okunur.

Kurban Kaybolsa veya Kaçarsa

Kurban, kesilmeden ölse veya kaybolsa, sahibi, kurban kendisine vacip biri ise, yeniden kurban alır ve keser. Kaybolan kurbanı bulunur sa yeni aldığı da elinde ise iyisini keser, diğerini kesmesi icap etmez. Kaybolup da bulunan kurbanın sahibi fakir ise bulunan kurbanı kesmesi lazımdır. çünkü kendisine kurban vacip değilken vacip kılmıştır ki, bir nevi, kurban onun için adak olmuştur. Fakir kimsenin kurbanı kaybolsa veya ölse yeniden kurban alıp kesmesi icap etmez.

Kurban Kimlere Vaciptir?

Kurban, akıllı, baliğ(ergenlik çağına girmiş) Müslüman, hür, yolcu(seferde) olmayan, kurban kesecek kadar zengin her erkek ve kadına vaciptir.

Kurban Olamayacak Hayvanlar

Bir veya iki gözü kör, dişlerinin çoğu düşmüş, kulakları kesilmiş, doğuştan kulaksız veya kuyruksuz, kulağının veya kuyruğunun yarısından fazlası kesilmiş, memelerinin başları kesilmiş, kesileceği yere kadar yürüyemeyecek kadar kötürüm veya topal, hasta hayvanlardan kurban olmaz.

Kurbanın Cinsi

Kurban; koyun, keçi, sığır, manda veya deveden olur. Bu hayvanların içinde koyunun erkeğini, keçi, sığır ve devenin dişisini kesmek daha faziletlidir. Bu hayvanların dışında hiçbir hayvan kurban olmaz.

Hadis-i şerif meali: ". kurbanın hayırlısı iki boynuzlu koçtur". (ibni Mace c.2,s.1046)

Kurbanın Eti

Kurban sahibinin hali vakti yerinde ise; kesilen kurbanın üçte birini fakirlere verir. Üçte birini akrabalarına ve dostlarına ikram eder, üçte birini de kendi çoluk çocuğu ile birlikte yer. Eğer orta halli bir olup, nüfusu kalabalık ise, hepsini evinde, ailesi ile birlikte yemeleri caizdir. Kurbanın işe yaramayan yerlerini diğer hayvanata, etinden Müslüman olmayanlara vermekte bir mahzur yoktur. Tabii en faziletlisi kurbanın ta mamından Müslümanların faydalanmasıdır.

Kurbanın Kesiliş Şekli

Kurban yukarda izah edildiği şekilde bağlandıktan, üç defa da teşrik tekbiri getirildikten sonra "Bismillah Allahü Ekber" diyerek kesilir. En faziletlisi kişinin kendi kurbanını kendi kesmesidir. Hibe olmazsa kişinin kurbanını başkasına bağlatıp bıçağı kendi sürmesi güzeldir. Tabii başkasına kestirmek de caizdir.

Kurbanlık hayvanın boğazında kesilecek 4 mühim damar vardır. Bunlar, boynun iki yanında iki kan damarı ve boynun tam ortasından geçen yemek ve nefes borularıdır.

Keskin bir bıçakla ilk elde bu kan damarları ile borular derhal kesilir ve beklenir. Bıçak, boyun kemiğinin içindeki murdar iliği de kesecek kadar aşağı indirilmez. Bir müddet beklenir. Kan iyice boşaldıktan ve hayvanın hareketi kesildikten sonra boyun kemiği içindeki ilik kesilir. Kurbanın kafasını geriye kanırtarak hayvana eziyet vermek yanlıştır. En uygunu kanırtmadan kesmektir.

Dinimizde akan kan necistir. Akan kan yenmez. Kurban kanı da olsa kurban kesirken üzerimize sıçrayan kanlı elbise ile namaz kılınmaz. Kesilen hayvanın damarlarında, etlerinde, ciğer ve dalağında (çıkmamış olup da) kalan kanlar ise, necis değildir; namaza zarar vermez. Suyu düşse suyu ifsat etmez.

Kurbanın Götürülüşü

Kurban, kesileceği yere eziyet edilmeden ve yumuşaklıkla götürülmelidir. Kesilecek diğer hayvanların gözleri önünde kesilmemelidir. Bıçak çok keskin olmalıdır.

Kişi kurbanı kesilirken bunun Allah'ın bir emri olduğunu düşünerek, ibadet niyeti ile kesmelidir.

Kurbanla Alakalı Hadis-i Şerifler

Ebu Said (R.A.)'dan:

Allah Resulü (S.A.V) buyurdu: "Ey Fatıma kurbanın için kalk ve yanında bulun. Zira kanının her damlasına karşılık senin geçmiş günahların bağışlanacaktır."dedi ki:

"Bu sadece biz ehli beyte mi mahsustur, yoksa bütün Müslümanlar da buna dahil midir?"
"Bilakis bize de, bütün Müslümanlara da şamildir." buyurdu.

Taberani Mu'cemu'l-Kebir ve'l Evsat'ında, İmran bin Husayn'dan şu ilave ile nakletmiştir:
"Şöyle söyle: şüphesiz namazım, kurbanım, ölümüm, dirliğim Allah içindir."

İbn Abbas (R.A.)'dan: Allah Resulü (S.A.V) buyurdu; "Kurban bayramı günü, sıla-i rahim hariç Ademoğlu, kurban kanı akıtmaktan daha üstün bir amelde bulunamaz."

Mihnef bin Süleym(R.A.)'dan: Allah Resulü (S.A.V) buyurdu; "Her yıl, her hane halkına bir kurban birde Atîre kesmek gerekir. Atîre nedir bilir misiniz? Atîre, recebiye dediğiniz (receb ayında kesilen) kurbandır".

İbn Ömer (R.A.)'dan:

Bir adam ona:"Kurban kesmek vacip midir?" diye sordu. Şu cevabı verdi:

"Allah Resulü (S.A.V.) ve Müslümanlar kurban kesmişlerdir."

Adam soruyu tekrarladı. Bunun üzerine cevaben: "Anlamıyor musun? Allah resulü ve Müslümanların kurban kestiklerini söylüyorum" dedi.

İbn Ömer (R.A.)'dan: "Peygamber (S.A.V.), Medine'de on sene ikamet etti, bu müddet zarfında kurban kesti."

Ebu Hureyre (R.A.)'dan: Allah Resulü (S.A.V) buyurdu; "Kimin imkanı olupta kurban kesmezse, namazgahlarımıza asla yanaşmasın!"

İbn Amr bin el-As (R.A.)'dan:

"Kurban gününü bayram yapmakla emrolundum. Allah, onu bu ümmet için bayram kılmıştır." Bir adam ona dedi ki: "Sütünden istifade ettikten sonra geriye verecek olduğum dişi bir hayvandan başka bir şey bulmazsam onu kurban edeyim mi?"

"Hayır, kendi saçlarından biraz al, tırnaklarını kes, bıyıklarını kırp, etek traşı ol, Allah katında bunlar (kesecek olduğun) kurbanın yerine geçer."

Nafi (R.A.)'dan: "İbn Ömer, anne karnındaki çocuk namına kurban kesmezdi."

İbn Abbas (R.A.)'dan: "Allah Resulü (S.A.V) ile seferde idik. Kurban gelip çattı, sığırdan yedi kişi ortaklaşıp kestik. deveye ise on kişi ortaklaşıp kestik."

Ebu Ümame (R.A.)'dan: Allah Resulü (S.A.V) buyurdu; "En hayırlı kurban koçtur; en hayırlı kefen hulledir."

Cabir (R.A.)'dan: "Allah Resulü (S.A.V), hacda hanımları namına bir sığır kesti."

Diğer bir rivayette: "Kurban bayramı günü Aişe için bir sığır kurban etti."

Haneş (R.A.)'dan: "Ali'nin iki koç kurban ettiğini gördüm. Ve şöyle dedi:

"Birini kendi namına, diğerini de Allah Resulü (S.A.V) namına ". Dedim ki:

"Neden?" Şu cevabı verdi: "Bunu bana Peygamber (S.A.V.) emretti". Yahut şöyle dedi:

"Kurban bayramına yakın, Medine'ye iki yaşına girmiş koyunlar getirdim. Pek içime sinmemiş olacak ki Ebu Hureyre'ye sordum; şöyle dedi: "Allah Resulü (S.A.V)'in şöyle buyurduğunu duydum: 'Kurban olarak iki yaşındaki koyunlar ne güzeldir!' Bunun üzerine hemen insanlar gelip o koyunları kapıştılar."

Teşrik Tekbirleri

Kurban Bayramının arefe günü, sabah namazından başlayıp, bayramın dördüncü günü ikinci vaktine kadar farzlardan sonra, selam verilir verilmez getirilen tekbire "teşrik tekbiri" denir. Bu tekbirleri okumak vaciptir. Unutulduğunda kazası yoktur. Tekbir şöyledir:

"Allahü Ekber Allahü Ekber La ilahe illallahü vallahü ekber Allahu Ekber ve Lillahil hamd"

Ölüye Kurban

Bir kimse, ölmüş her hangi bir kimseye sevabını göndermek üzere, kurban bayramı günlerinde veya başka günlerde kurban kesebilir. Bu kurbanın etinden kesen de yiyebilir. Eğer kestiği o kurbanı, ölünün (ölmeden evvel verdiği) emriyle kesiyorsa, kesen kişi onun tamamını tasadduk eder ve etinden yiyemez.

Aile İçinde Kurban

Bir aile içinde varlıklı ve zengin bir dede var, dedenin evli ve işi gücü olan zengin bir oğlu var, bu oğlunun hanımı da çalışıyor veya çalışmıyor da kurban nisabı kadar kendine ait parası veya altını var. bu ailede hem dede, hem oğlu, hem de oğlunu hanımı kurban kesecektir. Kurban üçüne de vaciptir. Bu durumda olan kimselerin, bu sene babama, gelecek sene bana, daha ileriki sene hanıma keserim demesi yanlıştır. Mühim bir vacibi terktir.

Diri Kurban Meselesi

Kurban niyeti ile verilen hayvan, diri olarak tasadduk edilemez. Yani kurbanını verdiği kimseye "Bu benim kurbanımdır; ister kesin, ister kesmeyin" diyemez. Eğer kurban olarak veriliyorsa mutlaka kesilmesini temin etmek lazımdır. Kurbanı alan kişi kurbanı keser, kendi yer, ete ihtiyacı yoksa bir başkasına verir veya satar, parası ile başka ihtiyaçlarını karşılar.

Hadisi Şerif Mealleri

Kim gönül hoşluğu ile (Allah'tan) sevap umaraktan kurban keserse,onun için ateşten (koruyan) bir perde olur." (ettergib vetterhib c.2,s.155)

Kurban, Cenab-ı Hakk'ın rızası ve O'na yakınlık niyetiyle belirli hayvanların kesilmesidir. kurbanın dinimizdeki mevki büyüktür. Peygamber(S.A.V.) Efendimiz:

"Kimin mali imkanları müsait olur da kurban kesmezse, sakın bizim namazgahımıza yaklaşmasın" buyurmuşlardır. (Fezülkadir c.2,s.208)

Kurban Kesecek Kadar Zengin Ne Demektir?

Bir kimsenin oturacağı (kirada olsa) evi, yiyeceği, içeceği, kabı-kaçağı, iskemlesi, halısı, yatağı, yorganı, (ama ucuzundan ama pahalısından) ev eşyaları varsa, bu zaruri ihtiyaçları dışında fazladan olarak elinde gümüş nisabını dolduracak kadar parası da bulunuyorsa (ki, bu miktar her yıl yaklaşık 642 gram gümüş tutarı kadardır) işte bu miktar parası (veya bu değerde) fazladan kıymetli eşyası olan kimseye kurban kesmek vaciptir. Alimlerin kurban nisabı olarak altına nispetle düşük olan gümüş nisabını almalarının sebebi, Müslümanların zayıf mazeretler ileri sürerek bu kıymetli ve lüzumlu ibadetten geri kalmamalarını temin içindir. Onun içindir ki Müslümanlar, kurban kesmemenin değil, her halükarda kurban kesmenin çarelerini aramalıdır.

Kurban Namazı

Kurban kesildikten sonra iki rekat şükür namazı kılınır. Zamm-ı sûre olarak birinci rekatta "Kevser Sûresi (İnna Atayna..)", ikinci rekatta "İhlas Sûresi (Kul huvallahu ehad)" sûreleri okunur. Namazdan sonra, bütün ümmet-i Muhammedin kurbanlarının kabul olunması ve günahlarının affolunması için dua yapılır.

Kurban ve Ortaklık

Koyun ve keçide ortaklık olmaz. Bir koyun, bir kişi adına kurban edilir. Sığır manda ve deve ise 7 kişi ortak olup kurban kesebilirler. Kurbanın cüssesi küçük olabilir. Mühim olan, yaşının tam olmasıdır. Ama cüssesinin büyük olması faziletini artırır.

Deve veya sığırdan 1'den 7'ye kadar ortak olabilir, fakat, ortak adedi 7 yi geçemez. Bir kişi yalnız başına bir sığırı veya deveyi kurban edebilir. Ortakların hepsinin Müslüman olması şarttır. Müslüman olup olmadığı belli olmayan şüpheli veya batıl inançlı bir kimse ile ortaklaşa kurban kesilmez. Ortakların hepsi nafile bile olsa mutlaka kurban ve ibadet niyetiyle kesime ortak olmalıdır. Ortaklardan biri "ben kurbanımı kestim, ama et ihtiyacımı karşılamış olurum. Onun için şu sığıra ortak olayım da biraz et sahibi olayım" diye içinden geçirse, ortakların hepsinin kurbanı geçersiz olur. Ortaklar, kurbanın etini göz kararıyla paylaşamazlar. mutlaka tartı ile eşit miktarda ve eşit kalitede paylaşmalarını lazımdır.

Kurbanın Derisi

Kurbanın derisi de eti gibidir. İhtiyaç varsa evde kullanılır. İhtiyaç yoksa tasadduk edilir. Menfaat karşılığı veya kasap ücreti olarak verilemez, satılamaz. Çürümeye terk etmek, çöpe atmak vebali muciptir. Mamefih memleketimizde talipleri pek çoktur. Hangisine verelim diye sorulacak olursa; Allah için kesilen kurbanın derisi de Allah için verilmelidir. Dinimizin ilerlemesi, Müslümanların çoğalması için çalışan müesseselere veya oralarda barınan talebelere vermek en güzelidir. Onların da en takvâsına, en dürüstüne vermelidir.

Besmele

Besmeleyi sadece kurban sahibinin çekmesi yetmez. Bıçağı sürtenin de besmele çekmesi şarttır.

Bıçak çekilirken "Bismillah Allahü Ekber" denilir.

- "Ne lüzum var besmeleye" diye düşünerek besmele terk edilirse, kurbanın eti yenmez. Besmele, unutulmuş çekilmediyse yenir. Bir bıçağı, kurbanın sahibi ve kasap birlikte tutsalar da biri besmeleyi kasten terk etse, yine o kurbanın eti yenmez. Kesiciye ve kesicilere çok dikkat etmek lazımdır. Kesicinin mutlaka Müslüman olması ve Müslümanlığının bilinmesi lazımdır.

Nezir (Adak) Kurbanı

Bir kimsenin, meşru bir iş için "Şu işim olursa, Allah için bir kurban keseceğim (veya sadaka vereceğim veya namaz kılacağım) diye niyet etmesidir. Böyle niyet eden kimsenin şartı yerine geldiğinde nezrini yerine getirmesi vacip olur. Nezredilen kurban ise, kurban edilecek hayvanlar cinsinden olması lazımdır. Horoz veya hindi gibi hayvanlardan kurban olmaz.

Zilhicce Orucu

Kurban bayramı, zilhiccenin onuncu günüdür. Zilhicce ayının birinden itibaren 9 gün oruç tutup onuncu gün sabahleyin yine kurban kesene kadar bir şey yemeyip kurban eti ile oruç açmak sünnettir.